Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w Zespole Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska

w Radomsku

rok szkolny 2019/2020

Spis treści

Wstęp..... 3

1. Akty prawne regulujące funkcjonowanie doradztwa zawodowego w szkołach..... 3
2. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego ……... 3
3. Cele ogólne i cele szczegółowe WSDZ……..... 4
4. Metody i formy pracy z uczniami..... . 6
5. WSDZ –efekty i korzyści..... 7
6. Treści realizowane w ramach WSDZ w roku szkolnym 2019/2020…..... 8
7. Monitoring i ewaluacja WSDZ……..11

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu. Wybór zawodu jest długofalowym procesem rozwojowym, na który składa się wiele decyzji podejmowanych na przestrzeni lat. WSDZ umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do samopoznania własnych mocnych i słabych stron, predyspozycji zawodowych, pomaga w zaplanowaniu własnej kariery edukacyjnej i zawodowej oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy i kreatywnego i efektywnego funkcjonowania na nim.

1. Akty prawne regulujące funkcjonowanie doradztwa zawodowego w szkołach

- U**stawa- Prawo oświatowe** z dnia 14 grudnia 2016 r.,- Tekst jednolity, Dz. U. z 2018 r. poz. 996
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej** z dnia 12 lutego 2019 r. *w sprawie doradz*twa *zawodowego* (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej** z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz. 1591 z późn. zm.).
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej** z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2017 poz. 1575 z późn. zm.)

2. Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa

WSDZ zakłada, że:

- wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.

Doradztwo zawodowe jest nieodłączną częścią programu wychowawczego szkoły i służy prawidłowemu rozpoznaniu przez ucznia swojego potencjału edukacyjno – zawodowego oraz rozwijaniu jego tożsamości grupowej, jako ważnego elementu funkcjonowania społecznego.

3. Cele ogólne i cele szczegółowe WSDZ

<u>Cele ogólne</u>:

- Pomoc uczniom w odkrywaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień oraz planowaniu kariery zawodowej i dalszego kształcenia,
- Kształtowanie umiejętności i kompetencji niezbędnych do funkcjonowania na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy,
- Dostarczenie uczniom informacji niezbędnych do podejmowania trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych,
- Rozwijanie w uczniach świadomości konieczności korygowania ścieżki zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych,
- Wspieranie rodziców/opiekunów w efektywnym towarzyszeniu dzieciom w podejmowaniu decyzji dotyczących drogi edukacyjnej i zawodowej,

- Wspieranie nauczycieli w realizacji zadań edukacyjnych i wychowawczych służących optymalnemu rozwojowi ucznia.

Cele szczegółowe:

- uczniowie:

- kształcą umiejętność określania własnych celów życiowych, mocnych i słabych stron,
- rozwijają umiejętność planowania własnego rozwoju i przebiegu kariery zawodowej,
- zapoznają się z procedurami i możliwościami poszerzenia kwalifikacji zawodowych,
- zapoznają się z możliwymi formami zatrudnienia,
- pracują nad wyzwalaniem własnego wewnętrznego potencjału, rozwijaniem zainteresowań, gotowością do zmian,
- rozwijają umiejętność efektywnego komunikowania się,
- rozwijają umiejętność pracy w grupie,
- rozwijają umiejętność radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
- poznają zasady funkcjonowania rynku pracy,
- zapoznają się ze specyfiką rynku pracy w regionie, w kraju i za granicą,
- rozszerzają zasób informacji na temat sposobów poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych, prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
- pozyskują wiedzę w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej,
- poznają możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego.

-rodzice/opiekunowie:

- znają założenia pracy doradczej szkoły na rzecz uczniów,

- otrzymują wsparcie w doskonaleniu umiejętności wychowawczych oraz wypracowywaniu sposobów i form towarzyszenia dzieciom w rozwijaniu pasji i zainteresowań, w wyborze drogi edukacyjnej i zawodowej,
- mają dostęp do informacji edukacyjnych i zawodowych (np. możliwości dalszego kształcenia, doskonalenia zawodowego i zatrudnienia ich dzieci).

- nauczyciele:

- otrzymują wsparcie w pracy wychowawczej,
- zapewniają ciągłość funkcjonowania WSDZ zgodnie ze Statutem Szkoły,
- współpracują w realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do efektywnego kształtowania kariery zawodowej,
- realizują elementy doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych (z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu) i zajęciach z wychowawcą,
- wskazują uczniom znaczenie wiedzy z poszczególnych przedmiotów dla kształtowania umiejętności zawodowych,
- aktywizują uczniów do planowania kariery edukacyjno –zawodowej,
- wzmacniają prestiż zawodu, w którym kształci się uczeń,
- wspierają uczniów w rozwijaniu ich potencjału, kompetencji, zainteresowań i umiejętności a także kompetencji społecznych,
- zapoznają uczniów z możliwościami rozwijania kariery w wybranym przez nich zawodzie,
- kształtują u uczniów postawy przedsiębiorcze.

4. Metody i formy pracy z uczniami

- ankiety,
- kwestionariusze, wywiady,
- pogadanki,
- wykłady,
- dyskusje,

- prezentacje multimedialne,
- zajęcia warsztatowe,
- porady i konsultacje,
- spotkania, warsztaty z przedstawicielami instytucji doradczych,
- spotkania z przedstawicielami szkół wyższych,
- praca w grupach

5.WSDZ –efekty i korzyści

a. Efekty działań wynikających z funkcjonowania WSDZ:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego,
- wsparcie rodziców w udzielanej przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno –zawodowych, rozwijaniu ich zainteresowań
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocja w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego,
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia,
- efektywna współpraca szkoły ze szkołami wyższymi, instytucjami i zakładami pracy w realizacji zadań edukacyjno –zawodowych,
- konkretność i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określenie zakresu ich odpowiedzialności.

b. Korzyści wynikające z funkcjonowania WSDZ:

- dla uczniów – indywidualny rozwój, znajomość oferty edukacyjnej i zawodowej, umiejętność zaplanowania kariery zawodowej i otwartość na zmiany, ułatwienie wejścia na rynek pracy i sprawnego funkcjonowania na nim,
- dla rodziców –wsparcie wychowawcze, znajomość oferty edukacyjnej i zawodowej dla ich dzieci,

- dla szkoły – realizowanie zadań wynikających ze Statutu Szkoły i Programu Wychowawczo -Profilaktycznego Szkoły, aktualna baza informacji edukacyjnej i zawodowej, współpraca realizatorów zadań założonych w WSDZ służąca podniesieniu jakości pracy szkoły,
- dla władz lokalnych i pracodawców –zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych, zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności planowania ścieżki edukacyjno –zawodowej i gotowości do jej zmiany, zapobieganie bezrobociu, świadomość oczekiwań rynku pracy wśród pracowników i zwiększenie szans znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów dla pracodawców.

6. Treści realizowane w ramach WSDZ w roku szkolnym 2019/2020

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego 2019/2020

- na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych,
- podczas indywidualnych spotkań doradczych,
- poprzez udział uczniów w wycieczkach zawodoznawczych, stażach, praktykach, targach, w spotkaniach i imprezach związanych z wyborem dalszej drogi kształcenia oraz planowaniem kariery zawodowej,
- poprzez udział młodzieży w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań umożliwiających uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności oraz pracach samorządu szkolnego i szkolnego koła wolontariatu,

Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole ponadgimnazjalnej:

Dyrektor tworzy warunki do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego, monitoruje efekty ustalonych i podejmowanych działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi kształcenia i kariery zawodowej.

Koordynator doradztwa zawodowego – szkolny doradca zawodowy - bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza indywidualne rozmowy doradcze oraz zajęcia warsztatowe dla młodzieży, gromadzi i udostępnia informacje edukacyjno – zawodowe, scenariusze lekcji, sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Pedagog szkolny diagnozuje potrzeby oraz możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno - społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.

Nauczyciele wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, prowadzą zajęcia związane z przygotowaniem młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno – zawodowych oraz planowania kariery zawodowej, rozwijają umiejętności współpracy w grupie, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego na konsultacje.

Wszyscy nauczyciele w ramach poszczególnych przedmiotów realizują podstawę programową i program nauczania odnosząc się do doradztwa zawodowego. Do zadań nauczycieli należy diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Każdy nauczyciel udostępnia uczniom informacje edukacyjno-zawodowe oraz

omawia zawody związane z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania.

Przykłady treści doradczych realizowanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów:

- **Podstawy przedsiębiorczości** – komunikacja interpersonalna, mocne i słabe strony swojej osoby, autoprezentacja, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych oraz do rozmowy kwalifikacyjnej, negocjacje, rynek pracy, zakładanie działalności gospodarczej, biznesplan;
- **Biologia** – choroby zawodowe, cywilizacyjne, skutki długotrwałego stresu;
- **Geografia** – struktura zatrudnienia, bezrobocie; emigracja zarobkowa;
- **Chemia** – zasady bhp w pracowni chemicznej (laborant), I pomoc w przypadku poparzeń środkami chemicznymi oraz zatrucia środkami chemicznymi (ratownictwo medyczne), właściwości chemiczne i fizyczne wybranych pierwiastków i ich związków (w budownictwie, metalurgii, hutnictwie, farmacji, włókiennictwie, szkło laboratoryjne (laborant, farmaceuta, lekarz, sporządzanie roztworów o znacznym stężeniu (laborant, farmaceuta, lekarz, strażak);
- **Języki obce (w tym zawodowe)** – słownictwo dotyczące zawodów, rozmowa o pracę, elementy autoprezentacji, słownictwo branżowe;
- **WOS i Historia** – bezrobocie i metody walki z nim, struktura zawodowa ludności, postawy obywatelskie, udział człowieka w życiu społecznym, grupy społeczne i ich rola w społeczeństwie, rozwój polskiego społeczeństwa;
- **Religia** – kształtowanie poczucia własnej wartości, wartości moralne w różnych zawodach, określenie własnych celów życiowych - powołanie do zawodu, praca jako wartość.

- **Język polski** – rola pracy w życiu człowieka, trudna praca ludzi na wsi, kultura słowa, komunikacja społeczna, elementy autoprezentacji, redagowanie podań, pism urzędowych,

- **Matematyka** - odczytywanie i interpretacja danych w tekstach, tablicach i wykresach, planowanie czynności oraz dzielenie zadań na etapy;

- **Informatyka** – wysyłanie korespondencji mailowo, tworzenie dokumentów, redagowanie tekstu, sposoby pracy z Internetem – wyszukiwanie informacji, logowanie się do portali oferujących pracę, podstawy tworzenia własnych stron internetowych;

- **Edukacja dla bezpieczeństwa** – zasadnicza służba wojskowa, ratownictwo medyczne – alternatywy pracy;

- **Wychowanie fizyczne** – uświadomienie potrzeby aktywności fizycznej przez całe życie, prozdrowotny styl życia, umiejętności sprzyjające zapobieganiu chorobom zawodowym;

- **Wychowanie do życia w rodzinie** – role społeczne i modele życia, instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny, kształtowanie u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój;

- **Przedmioty zawodowe** – terminologia branżowa, wiedza i umiejętności niezbędne do wykonywania czynności charakterystycznych dla danego zawodu. Nauczyciele bibliotekarze prenumerują czasopisma związane z edukacją oraz gromadzą i udostępniają materiały informacyjne z zakresu doradztwa zawodowego.

Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego oraz Szkolnego Koła Wolontariatu zapewniają warunki organizacyjne dla działalności młodzieży, udzielając pomocy w realizacji zadań.

7. Monitoring i ewaluacja

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego podlega stałemu monitoringowi.

Po zakończeniu roku szkolnego sporządzone zostaje sprawozdanie z realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego za dany rok szkolny. Realizacja zadań podejmowanych przez doradcę zawodowego w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego dokumentowana jest wpisem do dziennika zajęć doradcy zawodowego.

Załącznik 1

PLAN PRACY NAUCZYCIELA DORADCY ZAWODOWEGO

W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Obszar działań	**Działania**	**Termin**
Praca samodzielna	Organizacja stanowiska pracy.	Wrzesień 2019
	Opracowanie programu nauczania z doradztwa zawodowego dla uczniów Technikum oraz Branżowej Szkoły I stopnia.	Wrzesień 2019
	Opracowanie Wewnątrzszkolnego systemu Doradztwa Zawodowego.	Wrzesień 2019
	Opracowanie Rocznego Plany Pracy.	Wrzesień 2019
	Doskonalenie własnego warsztatu pracy.	Cały rok szkolny
	Systematyczne gromadzenie i aktualizowanie informacji edukacyjnych i zawodowych.	Cały rok szkolny
	Wzbogacanie wyposażenia warsztatu pracy doradcy zawodowego.	Cały rok szkolny
	Organizacja Ogólnopolskiego Dnia Kariery.	Październik 2019r.
	Uczestnictwo w Targach Edukacyjnych.	Marzec 2020
	Uczestnictwo w Targach Pracy.	Kwiecień 2020
	Opracowanie sprawozdania z działalności doradcy	Czerwiec 2020

	zawodowego .	
Praca z uczniem	Promocja działań doradcy zawodowego na terenie szkoły- rozmowy z wychowawcami, nauczycielami oraz uczniami i rodzicami.	Wrzesień 2019
	Diagnozowanie oczekiwań i zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.	Cały rok szkolny
	Udostępnianie uczniom informacji edukacyjnych i zawodowych.	Cały rok szkolny
	Prowadzenie grupowych zajęć z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.	Cały rok szkolny
	Konsultacje indywidualne z zakresu doradztwa zawodowego zgodnie z zapotrzebowaniem uczniów.	Cały rok szkolny
	Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół wyższych, instytucji rynku pracy, pracodawcami.	Cały rok szkolny
	Organizacja Dnia Przedsiębiorczości.	Marzec/Kwiecień
	Analiza losów absolwentów.	Wrzesień/ Październik
Praca z rodzicami	Promocja działań doradcy zawodowego (informacje na stronie internetowej szkoły, indywidualne rozmowy itp.).	Wrzesień 2019r
	Prowadzenie indywidualnych rozmów z zakresu działań doradcy zawodowego.	Cały rok szkolny
	Promocja działań doradcy zawodowego zapoznanie z WSDZ , indywidualne rozmowy itp.).	Cały rok szkolny
Praca z nauczycielami	Udostępnianie wychowawcom informacji edukacyjnych i zawodowych.	Cały rok szkolny
	Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla nauczycieli, wychowawców z zakresu doradztwa zawodowego.	Cały rok szkolny
	Współpraca w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań z zakresu doradztwa edukacyjnego i zawodowego.	Cały rok szkolny